

Mottagare
Regionstyrelsen

Tidsplan och fördjupad beskrivning av vattenuppdrag

Förslag till beslut

- Informationen godkänns.

Sammanfattning

Regionstyrelsen fick vid sitt sammanträdet 2 september 2025 information gällande den särskilda händelsestab som arbetat under den ansträngda vattenförsörjningssituationen under sommaren 2025. Styrelsen fick också en lägesbild över nuvarande situation på VA-området samt planer för åtgärder på kort och lång sikt.

Regionstyrelsen beslutade vid sammanträdet att ge regionstyrelseförvaltningen ett uppdrag att återkomma till regionstyrelsen med en samlad bild av både Region Gotlands eget arbete med vattenrelaterade frågor och förutsättningarna för vattenförsörjning i hela det gotländska samhället, och utifrån målen i den regionala utvecklingsstrategin.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att uppdraget genomförs i mycket nära samarbete med främst teknikförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen och leds av en förvaltningsövergripande styrgrupp med bred kompetens.

Regionstyrelseförvaltningen avser att återrapportera löpande till regionstyrelsen fram tills att slutrapport kommer lämnas 31 mars 2026.

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen fick vid sitt sammanträdet 2 september 2025 information gällande den särskilda händelsestab som arbetat under den ansträngda vattenförsörjningssituationen under sommaren 2025. Styrelsen fick också en lägesbild över nuvarande situation på VA-området samt planer för åtgärder på kort och lång sikt.

Regionstyrelsen fattade vid sammanträdet följande beslut:

- Regiondirektören får i uppdrag att ge en koncernövergripande bild av Region Gotlands arbete med vattenrelaterade frågor utifrån befintliga ansvar och uppdrag, och baserat på detta återkomma med förslag på förstärkta insatser med särskilt fokus på grundvatten.
- Regiondirektören får i uppdrag att ge en samlad bild av

förutsättningarna för vattenförsörjning i hela det gotländska samhället, och utifrån målen i den regionala utvecklingsstrategin återkomma med förslag på förstärkta insatser i samverkan med länsstyrelsen, övriga berörda statliga myndigheter, näringsliv och civilsamhälle.

- Regiondirektören bemyndigas att i dessa uppdrag medge undantag från Region Gotland riktlinjer för upphandling, inom ramen för lagen om offentlig upphandling.
- Regiondirektören ska i arbetet beakta den situation som uppstod under sommaren 2025. Föreslagna förstärkta insatser ska därför inkludera både kortsiktiga åtgärder inför sommaren 2026 och långsiktiga lösningar. Tidsplan och fördjupad beskrivning av uppdraget ska återrapporteras till regionstyrelsen den 23 oktober 2025.

Bedömning

Uppdraget kommer under arbetet hållas samman av regionstyrelseförvaltningens regionala utvecklingsavdelning, men genomföras i mycket nära samarbete med främst teknikförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. Arbetet kommer ledas av en förvaltningsövergripande styrgrupp med bred kompetens. Teknikförvaltningens uppdrag som huvudman för den allmänna VA-försörjningen är av naturliga skäl helt centralt.

Uppdragets bredd – att också ge en samlad bild av förutsättningarna för vattenförsörjning i hela det gotländska samhället – gör att Länsstyrelsen kommer att engageras i arbetet. Länsstyrelsen har ansvar för den regionala vattenförsörjningsplanen. Den första planen, som togs fram 2018, kommer efter den revidering som för närvarande sker utgöra ett viktigt underlag.

Under normalår leder Länsstyrelsen också numera varje sommar en grupp med representanter för hela det gotländska samhället som löpande stämmer av aktuellt vattenläge och eventuella behov av åtgärder. Länsstyrelsen har också åtgärder kopplade till delåtgärdsprogrammet mot torka och vattenbrist 2022–2027, ett åtgärdsprogram framtaget av Vattenmyndigheten för Södra Östersjön.

Organisationen kring uppdraget kommer sannolikt inte vara helt statisk, eftersom förvaltningsstrukturen planeras att förändras den 1 januari 2026. Övriga förvaltningar kommer sannolikt engageras främst avseende beredskapsfrågor kopplade till vattenbrist, där ett slutresultatet lämpligen kan vara en scenarioanalys.

Uppdragets ägare är regiondirektören, som också fastställer uppdragsdirektivet.

Regionstyrelseförvaltningen avser att återrapportera löpande till regionstyrelsen. Slutrapport är planerad till 31 mars 2026.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsen 2025-09-02, § 327

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-09-16

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till

registrator-mbn@gotland.se

registrator-tn@gotland.se